

STOČARSKE SMOTRE U KOTARU ŽUPANJA

Kao što se vidi iz 10. broja lista »Mljekarstvo«, ove jeseni održavane su na području NRH stočarske smotre.

Budući da takove smotre povoljno utječu na proizvodnju mlijeka — a to posebno zanima županjski kotar — osvrnut ćemo se ukratko na smotre goveda, održane 14. IX. u Babinoj Gredi za zapadni dio i 15. IX. u Drenovcima za istočni dio kotara.

Pripreme za ove smotre počele su još u svibnju, savjetovanjem svih agronoma i veterinarara sa čitavoga kotara. Tom prilikom je odlučeno, da se na smotri izlože rasplodna grla simentalske i podolske pasmine. Najprije su odabirana grla u selima, koja gravitiraju prema izložbenim centrima, a onda i u drugim selima. Uzgajачi su se živo zanimali za rezultat izložbe, pa nije čudo da ih je mnogo pohodilo smotru i da su izloženu stoku temeljito prokritizirali.

U komisiji za ocjenu stoke bili su naši poznati stočarski stručnjaci: dr. Ivo Jeličić od Saveza stočarskih udruga Zagreb, ing. Mata Stojanović, šef stočarskog odsjeka Poljoprivredne istraživačke stanice Osijek, pa Ljubica Bačić, kot. agronom, i Josip Fury, kot. veterinar.

Nešto strože ocjenjivali su stručnjaci rasplodna grla iz Babine Grede, jer je ovo selo u stočarstvu mnogo naprednije od ostalih sela. Time su htjeli ostale uzgajачe potaknuti na što bolji uzgajачki rad.

Babogreci mogu biti ponosni, što je smotra pokazala rezultate njihova dugogodišnjeg uzgajачkog rada, koji se temelji na upotrebi čistokrvnih rasplodnjaka, pa na uzgoju njihova podmlatka. Oni već odavno imaju stočarsku udrugu, čije djelovanje je ostavilo traga i na njihova gospodarstva, tako da već mnogi seljak ima dobre simentalke.

Iza ovih smotara, po izjavama samih seljaka, ne će ni Gundinci ni Sikirevci više zaostajati za Babogrecima. I ovi seljaci nastoje unaprijediti svoje stočarstvo, te će i oni osnovati stočarske udruge i nabaviti rasplodnjake, koji odgovaraju njihovim prilikama.

Pri ocjenjivanju osobito se pazilo na muznost, te su za udružne krave uzimani podaci o muznosti, a za neudružne vanjski znaci mliječnosti. Krave ocijenjene I. klasom nagrađene su po 8.000 Din, one iz II. klase sa 5.000 Din, a iz III. klase sa 3.000 Din. Mladi bikovi I. klase nagrađeni su sa 9.000 Din, II. klase sa 6.000 Din, a stari bikovi I. klase sa 6.000 Din, II. klase sa 4.000 Din.

U Babinoj Gredi izložilo je 35 izlagača 42 grla, a od toga je nagrađeno:

Krave:	Nagrada	Udružna grla	Neudružna grla
	I.	3	1
	II.	2	6
	III.	3	9
Ukupno 24 krave			

Bikovi:	Nagrada	Vlastiti uzgoj	Nabavljeni
	I.	1	1
	II.	2	2
Ukupno 6 bikova			

Udružna grla nagrađena su još dodatkom od 500 Din na osnovnu nagradu.

Stoka izložena u Drenovcima bila je više u tipu simentalsko-podolskih križanaca i podolaca, te je blaže ocjenjivana. Nagrade su bile nešto veće nego u zapadnom dijelu kotara, da se što više pobudi interes i volja za stočarstvo orijentirana na proizvodnju mlijeka.

Nagrade su razdijeljene ovim uzgajачima:

I. nagrada: Kopic Marija i Verić Mata iz Babine Grede, Kokanović Đurđa iz Gundinaca i Golubičić Mato iz Bošnjaka.

II. nagrada: Milić Marijan, Užarević Mato iz Gundinaca, Dorić Pavo i Pavlović Ivan iz Sikirevaca, Mišković Ivan iz Babine Grede, Mlatković Stevo iz Zupanje, Buzov Joka iz Štitara i dr.

III. nagrada: Kadić Mato iz Gundinaca, Poljoprivredno dobro Gundinci i t. d.

Na smotri u Babinoj Gredi razdijeljene su nagrade u iznosu od 118.500 Din za krave i 38.000 Din za bikove, a u Drenovcima 130.000 Din za krave i 13.000 Din za bikove. Ukupno 300.000 Din u oba centra.

Ove smotre na području zupanijskog kotara bile su prve ovakove vrste, a uspjele su gledajući i na organizaciju i na odziv izlagača i uzgajaa, tako da se u idućoj godini opravdano očekuje još veći broj izlagača i posjetilaca. To možemo zaključiti i po neposrednim posljedicama smotre. Naime, već kratko vrijeme nakon tih smotara napavljeno je 10 simentalških bikova, koji su dodijeljeni onim selima, gdje su bili najpotrebniji. Jedan dio sredstava za ove nabave (30%) pružio je NOK Zupanja, a ostatak su dale poljoprivredne seljačke zadruge, za koje su nabavljeni bikovi.

Ovu lijepu i korisnu akciju oko unapređenja stočarstva pomogla je i Tvornica mliječnog praška »Pionir« prilogom od 100.000 Din, a to je jedna trećina od ukupne svote, koja je izdata za nagrade.

ZANIMLJIVOSTI IZ SVIJETA

Njemačka. Novi tip stapa (bučkalice). Društvo Ahlborn Co u Hildesheimu konstruiralo je novu bučkalicu od samog metala. Buban bučkalice (tambour) načinjen je od čelika, koji ne rđa, ili od čelika prevučenog prevlakom čelika, koji ne rđa. Ova prevlaka je podvrgnuta posebnom postupku, što sprečava, da se maslac ne lijepi pri kraju posla, kad se radi nasuho. Ova bučkalica nema valjka.

Smrzavanje mlijeka. To pitanje je predmet sadanjih mnogobrojnih studija u zapadnoj Njemačkoj. Prije svega ovim će se postupkom moći konzervirati mlijeko, a osim toga i isporučiti u smrznutom stanju, a potrošači će ga lako čuvati u svom domaćem rashladnom uređaju.

Pritom nastaju ipak stanovite poteškoće, naročito ako je količina koja je potrebna jednoj samoj obitelji, malena. Drži se, da se ta metoda konzerviranja može primijeniti, samo ako količina iznosi najmanje 5 litara. Isto tako se postavlja pitanje prijevoza smrznutog mlijeka od pogona do potrošača. Misli se ipak, da će proći neko vrijeme, dok se proširi upotreba smrznutog mlijeka.

Švicarska. Nova kvaliteta mliječnog praška. Švicarska industrija javlja, da je usavršila kvalitetu mliječnog praška, koji se može čuvati neograničeno vrijeme u Sahari, na ekvatoru i na visokim gorama.

Za upotrebu ovog proizvoda dovoljno je uliti u prašak potrebnu količinu vode i grijati tu smjesu, a to se može u kojoj bilo posudi. Ovakav mliječni prašak proizvodi Savez mljekara Kantona Vaud (Vo).

SAD. Liječenje opeklina mlijekom. M. O. M. Richards, direktor Američkog mljekarskog društva, svratio je pozornost na važnost nedavnog otkrića, da se mlijekom mogu liječiti teže opeklina.

Spomenuti direktor istaknuo je, da je na ovaj način liječen veliki broj mornara, koji su prilikom nedavnog sudara dvaju brodova zadobili opeklina i bili smješteni u pomorskoj bolnici u Portsmouthu. Sve su žrtve tog sudara izliječene, i njihove rane su zacijelele, a nisu ostavile tragova. U takvim slučajevima najvažnije je, da se bolesnik započne liječiti mlijekom odmah, čim dođe u bolnicu.

Povećanje vitamina B₁₂ u grijeru. Istraživači USDA pronašli su za dobivanje vitamina B₁₂ novi postupak, koji se sastoji u tome, da se dodaju propionske bakterije, hranjivim sredstvima za ukisavanje, što ih sadrži obrano mlijeko ili sirutka.

Poznato je, da se ove bakterije dodaju mlijeku kod proizvodnje grijera, kako bi se pospješilo stvaranje rupica (oka) u siru, a sir dobio karakterističan okus. Malo modificiranim načinom rada znatno je povećana količina vitamina B₁₂; dok 0.5 kg (1-livres) normalnog sira sadrži 14—19 mikrograma ovog vitamina, proizvod dobiven novim postupkom sadrži 57 mikrograma.

Još se ne zna točno uloga vitamina B₁₂ kod prehrane ljudi. Ispitivanja su ipak pokazala, da pomaže iskorišćenje bjelanjčevina po organizmu.

(Le lait 327/53)